

Motion

2012-02-19

Muonio koncessionssameby har i decennier arbetat för att samebyn skall återställas från att i och med 1928-års rennäringslag blivit nedgraderad från skogssameby till koncessionssameby. I en koncessionssameby har man sämre rättigheter än i en fjäll- eller skogssameby. Man har t.ex. ingen jakt och fiskerätt, ingen rätt att ta ved och slöjdvirke, ingen rätt att registrera ett renmärke om man inte är aktiv renskötare eller äger mark, men det mest uppseendeväckande är att man efter några års intervaller måste söka tillstånd hos Länsstyrelsen för att få sköta sina egna renar, trots att generation efter generation av samer levt av renskötsel i området som Muonio sameby besitter.

Enligt artikel 27 i FN konventionen får ej minoriteter förvägras rätten till gemenskap med andra medlemmar av sin grupp. Sametinget är sektorsmyndighet för rennäringen men Muonio sameby får inte liksom andra samebyar ingå under samma myndighet, utan ligger istället under Norrbottens läns länsstyrelses myndighetsutövning.

I Urfolksdeklarationen som antogs av FN:s generalförsamling 2007 är några av dess centrala delar: att urfolken har en oreserverad rätt till självbestämmande, vilket innefattar det samiska folkets rätt att fritt avgöra sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling, samt kontrollera och besluta över sina naturresurser. Deklarationen understryker vidare vår rätt att stärka våra särskilda politiska, juridiska och ekonomiska institutioner, inkluderat våra folkvalda samiska parlament, men även traditionella lokala ekonomiska och kulturella strukturer såsom samebyar. Inledningen av Förenta Nationernas förklaring om urfolkens rättigheter lyder "Generalförsamlingen som vägleds av syftena och principerna i FN-stadgan och av övertygelsen att staterna ska följa de skyldigheter de åtagit sig enligt stadgan". Samerna i Muonio sameby omfattas också av urfolksdeklarationen i sin helhet både som kollektiv och urfolksindivider, men är diskriminerade och behandlas på ett annat sätt än samer i andra samebyar med olik lagstiftning inom samma traditionella verksamhet.

Att det bedrivits renskötsel på de marker som Muonio sameby idag har i besittning finns också bekräftat i "Samernas sedvanemarkar" (SOU 2006:14) som visar att Muonio samebys marker är belägna inom samernas traditionella sedvanemarkar. Sametinget har avgivit yttrande med anledning av ovan nämnda betänkande där man tillstyrker klassificering från koncessionssameby till skogssameby. Dt finns också utredningar gjorda av bl.a. Sametinget i mitten av 90-talet med utgångspunkten av att en statusomvandling bör ske. Men efter detta har det inte hänt något i frågan, jag yrkar därför på:

-att Sametinget aktivt verkar för att Muonio koncessionssameby skall återställas till skogssameby.

-att svenska staten därmed förpliktigas att följa FN:s urfolksdeklarationer om att återställa bruten rätt.

Katarina Sevä

